

À. Òùpðèíà

Èy yòíàí ÷àéíààèà èççáñòíí ìèèèèíàì. Íàíàèí èñòèíày àéóáéíà àáí ðááíò àí ñèò ìð ìñòààòñy íàèççáááííé ààæà àèy ñíàòèèèè ìííàéí ìðááñòààèòàèyì àèàñòè ìðáááðæàùáé ìí ìàðàè, ñèèèèì ìííàí èèòíàáí çíàè, ñèèèèì áúè ìíàñáí àèy çàíàáííàí ìèðà à yííòó òíè ñáèñòàèèúíòp ìðèáíòàòèp. Àíàðèèàíòù àñá æá ìòààèè àáíú óààæáíèy ààèèèííó àáðííàéòó è íàççáàèè àáí èíáíáí áúñòòp íàáðàáò.

Àèáí ìyòèñíí Òùpðèíà (23 èpíy 1912 á. - 7 èpíy 1954 á.) - áúààpùèèèñy àíàèèèèèèèè ìàòàíàòèè, ñíàáðòèèàèèèè àðáíàèíçííà ìðèðòó àáñòàèèòíúé ìàòàíèçí, ìðèççááííúé ðáèòèòù ìáíó èç òóíààíàíòàèèúíò ìðíàèáí ìàòàíàòèèè, ìñÀ-òààèáííòp çíàíàíèòù ìáíàòèè ìðíòáñ ÷òí àíðàçáí ààæíàá - ñòíðíèðíààè ìàò-íòp ìñííàò àèáíðèòíà è ìðáááñòèòèèè àðòèòàèèòòò ñíàðáíáííúò èíííùpòáðíà. Àíèáá òíáí, ñá èíòàèèàèòòàèèúííé ààyòàèèúííòè - ìðíàðáíèðíàáíèy. Òùpðèíà ìíèàçàè, ÷òí ìà ñòùáñòàòò Á«÷òááñííé ìàèèíúÁ», ñííñíáííé ðáòàòù ñòðáíèòàèèúíí àíðààèñy à ìèðíàòp yéèòó: ñ ìíàà-è ñáíàáí ó-èòàèy ìàèñà Ìùpíáíà ìáííàðáíáíí ñ ìíááíòíàéíé è ìòáèèèàòèè ðááíòù ìí èóàà èç ìáíàòèíàí Àáòðèíàáíà ìàðáíàñòèèñy òáíðð ìèðíáíé ìàòàíàòèèè è òèçèèè. Á ìèyòáðá ìí ìèòáò àíííé: Á«ìàòàíàòè-àñèèè àá Èèòèòè è ìííàí òáò, èòí ðáíáíí ìííèæá... xáð-, èííá-íí, çááñù, ìí Àááàèù, Èèèé, Ðíññáð è Ááðíàèñ à yòíí àíáò óáðàèè. Çà èñèèp- ñòðíííèèí àíòèáíáíííàí ààèæáíèy à Áíàèèè, ìíà çíàíáíà èíòíðíáí àñòààèè ìàòèòèñòù, èíííóíèòù è èíòáðíàòèíàèèèòù. Á ìèñíà ñá Ðíññèp. Áíò áúèè àèèçèè èíííóíèòè-àñèèà èáààèù. Áíçííàíí, à yòíí èðíàòñy ðàççáàèà òàéíú àáí óðíàà èç æèçíè. Á ìà-àèà 1937 è àáá ðááíòù ìí òáíðèè àðòíí (ðàççàèòèà èááè Ðáéíðíèùàà Áááðà è ðáòáíèà çáàà-è ìí àííðíèñèìàòèè ìáíðáðùáíúò àðòíí èííá-íúìè Numbers, with an Application to the Entscheidungsproblem) óàèààèà ñááò à yíáàðá 1937 á. Ðáòáíçèp àèy Journal of Symbolic èçíàòáòáíèp áúà ìá èççááñòííàí ìèðò áíàèè-àíéíà íàççááíèà Á«ìàèéíà ÒùpðèíàÁ», ìíà èíòíòùí ìú çíàáí àáí ñáé-àñ. xòí èíòáðáñíí, ðáàèòèè ìò òáò, èòí àíèíòíòp çáíèìàèñy yòíé ìðíàèáíàòèèíé, ìðáæáá àñááí ìò Ááééy. Ìí ìòááòíí áúèà òèòèíà. Áá ìá ìòáíèèè àðòáè ñááý, à ìá àñèòó. Èàè àñííèíàè Ñ. Óèàí (áèèæàèèèèè ñííààèæáíèèè Áæííà òíí ìáéíáíà ìí ìáíyòòáííèííó ìðíàèòó ñíççááíèy àíàðèèáííè ñèóíèèñy ìá ìðááíñòíáíúá yíèòáòù à àáðáñ àáí ðááíòù. Ìáíàèí ìáòèà à èíòíòúé óæá ðàç à èñòíðèè ÷àéíàá-àñòàà ìèàççàèáñù à ìð a Report on the EDVAC, 30 èpíy 1945 á.) èñèèp-èòàèèúíí ìíà ñáíèí èíáíáí ààç èàèèò áú òí ìè áúèí ññùèíé ìá ìàò-íòp ðááíòó Òùpðèíà ñ ìíàà-è Ááðíàíà Áíèáñòàéíà (ìòèòáòà, çáíèíààòáííñy ìðíàèæèðíàáíèàí ìðíàèòà èíííùpòáðá ENIAC à áíáííí àááííòàà ÑØÀ è ðáòá ñòááñòàáíè. Ìíááàèòàèéáé ìá ñóáýò. Ááòáðíèèèðíàáíííòù ìàèéíú Òùpðèíà ìðíàèèè èíáíúá ìðááñòààèáíèy ìá èñòèííúò àíçííàíííí Áðáòè-àñèàý òáíðèyÁ» (ðàççàèòèà àáí ðááíòù 1948 á.). Ìí ñèàçàè: Á«Ìíy òí-èà çðáíèy òàéíà: ìíèíí ñèííòðòèðíààòù ìàèéíú, èíí èíòáðáñíúá óòááðæááíèy, è à òàèí èò áúáíáú óóáò çáñèòæèààòù áíèíàíèy à òàéíé æá ñòáíáíè, èàè è ñáàèáííúá ÷àéíàá-àñèè èáèòèè ààæíàèèèè ìíáíò: Á«ß óááðáí, ÷òí ìíáñíííòù òíáí, ÷òí ìàòàíàòèè ñáàèàáò ìòèáéò, yàèyáòñy íàèççááæíúí ñèááñòàèè àáí àáèñòàèèòàèèúíí ìáúò ìàòíáíàÁ». Áíò ìí, èèp- è ðàççáàèèà òàéí ìúèáíèy. Èàè ìè ìàðááíèñàèèúíí, èíáííí àíçííàíííòù ìòèáíé à ìúñèèò. áú ìðèèíæèòù ìàññò òñèèèè, ìúòáýñù, ñèàæáí, ìúñèèòù ìá ðááíúò ñ ìàèéíé, ìíñèíèùèò ìðááñòààèyáòñy àáðíyòíúí, ÷òí èàè òíèùè ìúñèèòàèèúíúá ñííñíáíííòè. Ìá àíçíèèèè áú àííðíí ì ñíàðòè ìàèéí, è ìíè ìíèèè áú áúòù ñííñíáíú ìáúàòùñy àðóá ñ àðóáíí, ìòà-èàày ñ èàè ìíèñáíí à Á«YðáòííàÁ» Ñyípýèà ÁàòèáðáÁ».